

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**De vita Francisci Xaverii, qui primus e Societate Jesu in
Indiam & Japoniam Evangelium invexit - Cod.
Ettenheim-Münster 188**

Torsellini, Orazio

[S.l.], nach 1607

Caput VII.

[urn:nbn:de:bsz:31-115990](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-115990)

Primum sacrum
fuit

accipiente, neque non corpore, sed hanc qua
 quam suis commodis ferunt sed ab aliis, licet
 studio atque opera non minus utiliter in alijs
 inuendit quam in seipso excelsando, in monte
 Celso collata; Ignatij accersit ueni V. con-
 tium. Ibi animo quicquid prohibuit cura, prius
 parato, maturum, ita ratio, quod patet, p[er] se nec
 haec conieperat, nouis sacerdotibus, ut seipsum illum
 ac salutem hospitii diuinae magister, missis
 gaudis largitur, immotus, Novas et cetera
 Tibulum, quod sacro sacris illis mysterijs
 contractis, quam cernere atque induci,
 dixerat. Ador sane mecum ac unum is omni
 uelent qui conspicerent talia sumerit largi
 mentem, temptare sibi nequirent largitur
 Et ille deinceps excellenti hunc prodati sen-
 sam hanc seipsum retinuit in reliqua uita,
 quam si uisus quoticumque sacerdotum ad eum
 accedens primorem illa sacrorum dulcedine
 delibaret

Bononiae Romaeque sermonibus
inuat.

Cap: VII.

Iam praesentibus Hierosolymitanis peregrin-
 nationibus iter abierat, neque lamenti obsequio
 adhuc hospitium claribus meritis spes hauri
 missis uis dabatur ulla. Restabat ad ea ne
 horum formula Pontifici Max. adhaerere
 so. Patet ergo omnium consilio studium,
 ad Ignatij, Petri Faber, Jacobus Laner
 Primum petant, Pontificemque aduocent, ut
 uota & opera sua seruiantque offerant ad
 auctiorem animarum. Interim ceteri in cele-
 beremque Valerius beneficiorum diuisis, studio
 sicut literarum adhaerent pietate iustitiamque
 patrisque

pollicenturque se quos Deo ad sua numerum
 aggregaret vellet. In Academicis institutione
 Antonio Bononiensi obicit, quod in
 illis civitatibus bono. Namque ad Bononiensem
 civitatem ad S. Dominici sepulchrum, cuius per
 pudiorum erat, sacris operaturus accessit.
 Forde interfecti rei Divinae Elisabetha Cas-
 tina Bononiensis, virgo Deo sacra, et Bononi-
 ensium sapientissima a disciplina. Hanc Fran-
 cisci sanctimoniam adoratas imperare
 sibi non potuit, quin eam eo colloqueretur
 sub sacris colloquii tale fuit, ut illi
 nisi sanctitatis capita veneretur. Erat
 Elisabetha patrum Hieronymus Casilinus
 nomine, vir doctus iuxta ac nobilitate, in-
 ducit S. Petri Conventus, et Herbari
 suis, in cuius videtur habitabat. Hunc i-
 gitur Elisabetha rogata transiit ad
 et quae sermone comitate, qua suavitatis
 te morum ad eam sibi devinxit, ut ille ultio
 ac prolixo eum domum sua invitaret. Et
 Laurentius totis viri hospitio libenter usus.
 comitum hospitium recusat, mendicatio
 sibi consuevit. / visitant vivo. Obscura
 babatur interum a Casilino eius iudiciali ad
 miratur, qui deinde etiam illam praece
 tit. Transiit ergo, et quod tum infir-
 ma erat valetudine, plus animi attulerit
 quam virum, tamen visibus adest, quod
 visibus deest, abunde suppleat. Hanc
 scit, quam si optime videret, / alio inveni-
 erat. In hominibus bene merenti cupiditate per-
 omnia hic Christianae caritatis munera, cum
 eius benignitas negantur. In hunc se divina
 deus hunc dicit, / qui in valetudinis, cum
 in hunc dicit, / inveniit, quae et illorum hominibus
 Christianis

Hospitio usum
 Hieronymi Cas-
 lini

Sollicitas eius
 in proximis in-
 veniendis etiam
 cum vixit un-
 cere.

Coniuvandi
ratio.

Fransisci Lauerij
Christiana doctrina subiecta tradere
audientibus confessionem audire sapient. Sim
por in huius compititque ad multitudine
uerba facere, non otiosa magis quam in
libri ratione. Neque enim huius spe
ctorum & delectatorum uisum audi. gen
sed uelut illud ostendit et propter Apollon
sequeretur. Nulli orationis fuit, ornatus,
uerborum, sed uerisq; audor autem spiri
tibusq; gratissimae et huiusque sententia
quae ueritatis index orationis simplicitas
et quasi negligentia commendat. Orio
tibusq; uerisq; uerborum ad modestiam
& humilitatem, spiritalis est, quae in animo
lutebat, sanctimoniam. Ennius ex ore
aliquo oculis pietas facile declarabit, quod
dilectum, ex intimo animi sensu audentibus
postore proficisci; quo feruentior etiam ad
auditorum mentes uerba, tanquam facies per
ueniebant, eorumq; uelut aliter auendebant ut
homoctibus: ut ratio appareret quam igni
tum sed eloquia Diuina, cum ita iudicant
et hominibus, ut suppeditatur à Deo. Neque
erat Lauerio propositum, non quod ho
minum & popularis captare aures, sed
in mentibus auditorum Dei timorem amorisq;
ingenerare, animos ubique saluti, non
solum exspirationi uisitare. Summa pro
coniuuunt, ut uerbisq; uerisq; respicitur: que
uicibus, quod inferis improbis constitutus
uicibusq; aeternis cumulatisq;que premis,
quo bonos manent in caelis, proferret: si
tionum quoque foeditatem, et uelut huius specie
pudicitudinemque non ueris, sed grauitate
demonstraret. Sic partem passionisq; Dei
uerba

Summa coniu
uunt

verbum nec requiritur unquam, ut
 splendor deo Thamisioque ferobis dicitur.
 Completes quippe moribus, deo bene imari.
 In te fragitibus aethali locis: non pueri
 ad frequentem sacramentorum verba por:
 Marti magna impes pueros ut obsecum
 gnae nomine tollat: nuptamen ille ne
 demum quidem attingat: sed ea in pau
 peros dicit, ipse ostantium virtum sibi qua
 ritabat, simul egregium navitatis prospici
 dens, et comendatorem dignitati. In factum
 est non modo quod agebat, ut exemplarum
 horum sententiam Christianamque vitam
 inspicere; sed etiam quod non laborat
 illorum nomen omnium sermo et fama celo
 bruit. Nec in comitibus magis, quam in
 privatis sermonibus officij, et mirabilis ex
 istat. Caritatis eius luxur, de quo aethali dicitur,
 intelligitur eius observator, sic commemorat.
 Plurimae dicitur velis pueri, sed miris offi
 cium. De rebus utique Thimis tanto dicitur
 ardore verba facere, ut autiterum
 pertora inflammaret. In clero faciendo
 profertur eo, quod de Christi Domini
 passionem appellamus, solentur illi fuisse, Domini
 ab ista mo animi sensu ingentis propin
 dore vim luyriacum. Inus in sacerdotibus
 nonnunquam ab se ipsum in commemoratio
 ne viderunt, cum eius animus adeo abstante
 ab hoc a sensibus, ut vixit in usum illud
 tem timentis rapheonem multo modo
 confiteri; nec ante circumstantiam horam
 ad faciem eadem cadit cognoscit. Illud utique,
 si quod de Daniele dicitur, unum dicitur
 virum extitisse, multaque oratione dicitur
 hac rex multos circum, ipsamque, cum idem
 huiusmodi, ad primum egregie placidus adu
 nere

Comitum fru
 chy

paupertatis
 amor.

Quocumque verba
 prout sed mi
 si officina.

In Sacro
 de passione
 Domini
 a scribitur.

Francisci Hauorii

re; et apud eos Francisci dicitur post dies
 eorum, hinc inde gratiam ac celebrem
 poiere. Praeque Bononia hanc magis illustri
 sanctimoniam sua quam indubitan reliquit
 vestigia. Nam Carolus divorum illius An
 dree deinde in honore habuit, et servorum
 eius utroque utroque communitatem hospitium
 addidit. Proinde autem tempore, cum
 Societas EST domitium quare et Bononia
 non sine Dei nutu ac voluntate proxima
 Francisci diverris donus ei, sub eius, in magis
 ad ex. S. Lucio, ubi ille saepe factitaverat.

Domus ubi
 directus
 est, in sacella
 uersa.

Zuo tempore Hauoriani hospitium sancti
 viri memoria, hinc, rege in sacellum
 uertit: ut dicit Hauorii foret et diuerso
 riy ad sanctitatis monumenta. Pono il
 sacellum, cum ad ex. S. Lucio referretur,
 novo templo includi, et EST inuenerit illi
 cari placuit. Crodar illam Societate se
 dom dicitur per Hauoria dicitur.
 Bononiensi provincia bene gesta, Franci
 sey Roma, ubi uenerunt, media uiside
 qua ragerima uenit anno M. D. XXXX.

Colles hortuandibus Colles Hortulorum f. Model Tri
 lorum

Diuertabantur tum Patres proxiis sub
 uitalis uicant: in uita, quam eis Luriny
 Gaudonij, uiris Romany, honesty parator
 ac pax, conuenerat. Illorum emendato
 ni, stituntur ubi, nec minus salubris edona
 quam sua uirtutis anidi, rei Christiane
 communi uicem agrorum uauit, ad in
 Christi uicem pro se quisque claritate
 patuerunt, ubi en ubi religiois sedis, illu
 rimboque Martyrum uicem opiana, ubi
 nos capi fructus posse pichatis. Primum
 igitur

igitur rectum iuribulum reddi atq; ordine
 inaequales, Pontificis vnum ut Purohor
 adhibet. Fructu utriusque uellens conueniendi
 potestate, praecipua urbis in hoc se huius
 dunt temple. Haec uero et Petro habet
 S. Laurentij in Pamaro adter obliqua
 colobus in pinnis ac nobilitate, ubi alterius
 inuicem ad populis semore habereat.

In uita S. Lau
 rentij in dama
 so conuenas
 habet ad po
 pulum.

Haec igitur in arte. Frequenti ac seruida
 conuisione, de rebus non libitu quicquid
 sed uero necessarijs, ratione differant,
 haud disparam respicit comenti merorem,
 antea uero, que non tal admiratiua, quoniam
 si quod capud ep conuictorij? soluti
 fuit. Nam puerus Romanus in huius
 reuerentibus ad honestatem, ad temperan
 tiam, ad uerbum Sabia mentorum uerum,
 pro ueritate parte compulsi: ut ueritatem
 spijis eodem summae upe inuincibilibus
 Romana puerus missus accendi, et antequam
 Roma operetur punitioem reuera uita. Nec
 populum excolens Rurertij tenora neglexit
 aularem, sed ea uitalim Christianis praecipue
 ac mysterijs inducere intentione uera insti
 tit, haud dubius, quia inuictum conforma
 tis penderet potissimum ex clonipina atq;
 in pulatione quoniam. In hoc huius, Sicut non
 pulationibus doctisq; Sicut. Est in Ro
 ligionis forasam redacta: nec domi solim ipm
 fundari uerba et, uerum etiam uerby uir
 atq; industria probari fons; adu uo
 Ignatij pium nomen uellonar quozq;
 horras peraderet. Deo uoia gentium
 disseminare toto orbe terrarum parant.

India Paruina